

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 15 gr,
na stronie 3-lamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemście 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemście-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 9 CZERWCA 1938.

N — Nr 69

Kilka uwag na marginesie antyżydowskich uchwał „ozonowych“.

Ostatnio podaliśmy na łamach naszego pisma streszczenie uchwał antyżydowskich Rady Naczelnej OZN, powziętych na jej pierwszym zebraniu. Czytając te uchwały, mimo woli nie można się oprzeć nasuwającej się myśli o przewracaniu się świata do góry nogami. Sanacja przeciw Żydom? Ta sanacja, która tak ogromnie zawiłała w tej sprawie, która z Żydami zawarła braterstwo broni, łącząc się z nimi w jednym bloku, ta sanacja, która na oścież otwierała aż dotąd wrota Polski dla żydowskich uciekierów z tych wszystkich krajów, gdzie im się grunt pod nogami palił, która w 1926 r. po przewrocie majowym za czasów urzędowania jako ministra spraw wewn. obecnego premiera Składkowskiego przyjęła za jednym zamachem 600.000 Żydów z bolszewii, których nawet papiery w większej części nie były w porządku, która dopuściła do opanowania przez Żydów b. ważnych i b. intratnych stanowisk w najrozmaitszych dziedzinach życia publicznego, a przede wszystkim gospodarczego, a przesładowała jako antypaństwówców i zniechęcała tych Polaków, którzy tak zdecydowanie walczyli przeciw zalewowi żydowskemu, ta sanacja, która obdarzyła kraj nową konstytucją, z której wykreślono słowo „Naród“, a Polskę uczyniono wspólną własnością wszystkich zamieszkujących ją obywateli, — a więc i Żydów, ta sanacja — boć Ozon to przecież nie innego, jak tylko pod inną flagą żeglująca sanacja, — obecnie uchwała rezolucje przeciwżydowskie, określające Żydw jako czynnik pozapaństwowy, pragnie jak najwydatniejszego zmniejszenia ich liczby w Polsce, niezależnienia ich wpływów od polskiego życia gospodarczego, kulturalnego i politycznego? Są to wszystkie postulaty, których bodaj by się nie powstydzili żaden prawowity „endeck“. Żeby jednak nie było żadnej wątpliwości co do tego, że to nie są czasem postulaty, żywcem wzięte od „endecków“, a swoisto sanacyjno-ozonowe, wstawia się do tych uchwał ustęp taki, że „akcje“ o charakterze demagogicznym i anarchizującym przeszkadzają w rozwiązaniu tej kwestii, zagrażając przy tym spokojowi i porządkowi publicznemu. Sprawę żydowską należy rozwiązywać, a nie czynić z niej „narzędzia rozgrywek partyjno-politycznych“. Uwagi te to wyraźna aluzja do Stron. Narod., jak gdyby to jego akcja antyżydowska była niczym innym, jak anarchizowaniem życia publicznego, rozgrywką partyjno-polityczną, a dopiero ozonowcy oni, sanatorzy, kwestię żydowską rozwiążą, jak należy. Abstrahujemy już od tej wprost niesamowitej zarozumiałości, że ci, którzy tak dużo nagrzyszili w sprawie żydowskiej, którzy są w znacznej części winni tak strasznemu zażyczeniu Polski, naraz, zapomniawszy o tym wszystkim, poczuwają się do roli zbawców, przewodników i mentorów w jej rozwiązaniu, nam zwłaszcza chodzi o to, czy ta zmiana usposobienia ze strony sanacji w sprawie żydowskiej, czy to ozonowskie nawrócenie się z filosemity na antysemitę jest szczerą, dyktowaną wewnętrznym przekonaniem, czy też odgrywają tu rolę li tylko względy koniunkturalne, spekulacja z jednej strony na łatwowierność społeczeństwa, z drugiej zaś strony, aby u niego nie stracić do reszty gruntu pod nogami, które żywiołowo idzie za prądem narodowym.

Jeżeli to nawrócenie sanacyjne jest naprawdę szczerą, to sanacji chętnie wybaczymy i obecny jej przyczyn pod adresem Stronn. Narod. i jej dawniejszą politykę filosemicką i cieszyć się będziemy tą biblijną radością z owego nawrócenia, bo to sprawa odżyczenia Polski, sprawę konsolidacji narodowej pchnie o cały krok naprzód. Ale jeżeli to jest tylko mawne, obliczony na zewnętrzny efekt, na zyskanie sobie zwolenników, to z tego żadnej pociechy nie będzie. Toteż przyjmując do wiadomości te pięknie brzmiące uchwały Naczelnej Rady Ozonu, odczekamy wplerv, jakie nastąpią po nich czyny.

A tych czynów musi być dużo i muszą one sęgać bardzo daleko, aby naprawić to wszystko złe, które błędna dotychczas polityka sanacji sprawie narodowej Polski wyrządziła. Chcąc skutecznie zwalczyć niebezpieczeństwo żydowskie, nie można tego przede wszystkim dokonać przy pomocy dotychczasowego ustroju państwowego.

Jakże to chcieć usunąć Żydw z powierzchni życia publicznego w kraju i zmusić do emigracji z kraju, jeżeli oni są według obecnej konstytucji współwłaścicielami Polski. Jedynie zmiana dotychczasowego ustroju narodowościowego na ustrój narodowy umożliwi odżyczenie Polski i usunięcie niebezpieczeństwa żydowskiego od Polski. Ale czy do tego zdolna będzie sanacja, ta, która przez lat 12, a nawet jeszcze i daleko wstecz, przeciwną szła drogą? A jeżeli na to się zdecyduje, to jaki by miała jeszcze powód zwalczać Stron. Narod., które nie tylko że obecnie dąży, ale od samego początku dążyło do Polski narodowej. Wówczas przeto musiałyby po stronie sanacji upaść wszelkie przedzenie do Stron. Narod., ustępując miejsca szczerzej wdzięczności za to wszystko, co już Stron. Narod. dla odżyczenia Polski zrobiło i osiągnęło. A zdobywcze Stron. Narod. pod tym względem są wprost olbrzymie.

Głosy prasy

o antyżydowskich uchwałach ozonowych.

Czasopismo „Depsza“ pisze, że to nie są nowe prawdy, a stare Stronn. Narod., a mianowicie: „Uchwały te miałyby donosić znaczenie, gdybyśmy w nich znaleźli odkrycie jakichś nowych prawd, nowych hasel, nowych sposobów rozwiązania ciężkich kwestii społecznych czy politycznych albo gospodarczych. Przy najlepszej dobrej woli nie można się dopatrzeć w nich niczego nowego. Ma się takie wrażenie, jakże musi mieć profesor uniwersytetu, gdy słucha obrony tezy doktorskiej swego długoletniego słuchacza i stwierdza, że wprawdzie teza doktoranta nie jest nowa ani oświetliła jej nic nie wnosi do nauki, ale, że jest bardzo przyjemnie stwierdzić, iż kandydat na naukowca przyswoił sobie wcale nieźle daną wiedzę“.

Z „Głosu Narodu“:

„Głos Narodu“ twierdzi, że, ponieważ Ozon przejmie całą ideologię „endeckij“, to jest faktycznie zbyteczny.

Wygląda to, jakby było dosłownie odpisane z roczników pism narodowych. Każdy, kto te uwagi przeczyta, powie sobie:

— Jeśli te zasady tak są mądre i słuszne, to trzymajmy się tych, którzy je pierwsi postavili, a nie ich uczniów!

Najdobitniej pisze „Kurier Warszawski“:

„Skoro istnieje w społeczeństwie wielkie ugrupowanie (St. Narodowe), którego hasła jedne z grup obozu majowego stara się głosić, uznając jednocześnie potrzebę konsolidacji — po cóż stwarzać ugrupowanie nowe?“

Ciekawy komentarz żydowskiego „Naszego Przeglądu“:

„Pytanie to należy postawić dosadnie. Jeżeli cały pomysł konsolidacyjny ma polegać na konsolidowaniu Endeckij, to po co potrzebny był przewrót majowy, który przecież obalił rządy endeckie“.

Czy to nie charakterystyczne pytanie — po co potrzebny był przewrót majowy? W pytaniu tym mieści się i odpowiedź: — dla Żydw był potrzebny na to, ażeby uchronić ich przed „rządami endeckimi“. To bowiem była główna troska polityki żydowskiej w czasie wojny i konferencji pokojowej, jako też główną ich troską stało się w Polsce niepodległej.

Angielski min. spraw zagr. lord Halifax.

„Dziennik Bydgoski“ a Żydzi.

Powszechnie na Pomorzu ustaliło się już przekonanie, że „Dziennik Bydgoski“ stara się w każdej sprawie mieć „swoisty“ pogląd. Ta odrębność polega na tym, by nie zrażać sobie żadnej strony. Ot — postępować tak, jak to obrazuje polskie przysłowie: „Panu Bogu świeczkę i diabłu ogarek. Jakże jest stanowisko „Dziennika“ wobec sprawy żydowskiej?

W numerze z dnia 29 maja p. t. „Brześć żydowski odbudowany“, m. in. czytamy:

„Kwestia żydowska jest bowiem kwestią społeczną, oglądaną pod kątem widzenia najżywniejszych interesów gospodarczych i tylko gospodarczych narodu polskiego, a nie takiej, czy innej taktyki partyjno-politycznej polskiego antysemityzmu.“

Nic innego, a tylko przewaga kapitału żydowskiego nad kapitałem polskim utwierdza Żydw w przekonaniu, że antysemityzm, jako odruch polityczny, nigdy nie złamie gospodarczej niezależności Żydw w Polsce. Ta niezależność jest dla Polski niebezpieczniejsza, aniżeli procent zamieszkującej nasz kraj ludności żydowskiej. Polsce szkodzi Żyd bogaty, a nie Żyd biedny.“

Według „Dziennika“ więc sprawa żydowska w Polsce jest sprawą tylko gospodarczą i że szkodliwy jest tylko Żyd bogaty, a nie Żyd biedny. Każdy łatwo zrozumie, że sprawa żydowska jest także zagadnieniem wybitnie politycznym i że Żyd biedny jest tak samo szkodnikiem, jak i Żyd bogaty. Jeden i drugi to bolszewik, to obcy nam duchem i całą swoją umysłowością osobnik. Czy tego „Dziennik Bydgoski“, organ Stron. Pracy, nie wie?

Projekty ordynacji wyborczych.

Jakie rząd proponuje zmiany przy głosowaniach do gromad, gmin i rad powiatowych?

Warszawa. W ciągu najbliższych dni rząd złoży do Sejmu projekt ordynacji wyborczej do gromad, gmin i rad powiatowych. Pierwsze posiedzenie Sejmu odbędzie się w piątek, 10 bm.

Projekt ordynacji gminnej wprowadza przede wszystkim zasadę tajności głosowania, dotąd bowiem obowiązywała jawność. Dalej zapewnia on większy udział czynnikowi obywatelskiemu przy wyborach i dopuszcza kontrolę nad samym aktem wyborczym.

Przy wyborach radnych gromadzkich projekt zrywa z zasadą zebrań wyborczych, uelastycznia podział na okręgi, a wreszcie utrzymuje zasadę głosowania imiennego przy wyborach gminnych.

Zasada wyborów pośrednich zostaje w projekcie utrzymana, natomiast dopuszcza się obok trymandatowych okręgi jedno i dwumandatowe. Projekt zrywa z metodą głosowania na całe listy, wprowadzając system imienny na nazwiska kandydatów z jednej lub różnych list. W okręgach trymandatowych utrzymano zasadę proporcjonalności.

Wybory radnych powiatowych odbywać się będą według systemu analogicznego do rad gminnych.

Ksiądz kat. pochodzenia żydowskiego we Warszawie.

Rektorem kościoła św. Jacka we Warszawie został na miejsce ks. prałata Trzeciaka powołany ks. Tadeusz Puder. Ks. Puder jest Polakiem, pochodzenia żydowskiego.

Polska—Brazylia.

Porażka, ale nie wielka.

Strassburg. Niedzielne zawody o mistrzostwo świata w piłce nożnej między reprezentacjami Polski i Brazylji zakończyły się nieznacznie przegraną Polski, a mianowicie 5:6. Eliminuje to jednak Polskę od dalszych rozgrywek o mistrzostwo świata.

Mjr Makowski wylądował w I święto Ziel. Świąt we Warszawie.

Mjr Makowski w I święto Ziel. Świąt o godz. 15.35 wylądował na lotnisku na Okęciu w obecności tysięcznych tłumów publiczności, które mu zgotowały długą i serdeczną owację.

Zjednoczony naród słowacki domaga się wykonania umowy pittsburskiej.

W sobotę rozpoczęły się w Bratysławie uroczystości z okazji 20-lecia układu pittsburskiego w obecności delegacji Ligi Słowackiej z Ameryki. Przybył też sędziwy przywódca, ks. prał. Hlinka, powitany entuzjastycznie przez tłumy. Otworzył on uroczystości, witając gorąco gości amerykańskich, życząc, by doczekali się jeszcze podczas pobytu w Europie urzędystwienia umowy pittsburskiej. Skierował on następnie pytanie, czy zebrani zgadzają się na projekt ustawy o autonomii dla Słowaczyny. Odpowiedziały mu powszechne entuzjastyczne potakiwania. Po czym zakończył: „Drogi ludu! Widzicie, jak silny mię powoli opadają. Dla tego wierzę mi, że przemawiałem dziś do Was po raz ostatni. Ale mój drogi narodzi, zapewniam cię, że nigdy nie zaprzestanę cię kochać”. Po ks. Hlinkę przemawiał pos. Sokol, dalej dr Hletko z Ameryki, który oświadczył, że po to przyjechała delegacja słowacka, by wszystkich Słowaków sprowadzić do jednego obozu, następnie Jozef Huzek, który podpisał układ pittsburski. Odczytano adresy powitalne partyj polskich, węgierskich oraz sudeckoniemieckiej. W związku z tym ks. Hlinka oświadczył, że wszystkie narodowości przysłały telegramy, tylko Czesi nie, co wywołało różne okrzyki. Uchwalony na zjeździe w Bratysławie projekt autonomii oparty jest na zasadach umowy pittsburskiej.

Nagły wyjazd Henleina z Czechosłowacji.

Czy na narady do Berchtesgaden?

Praga, 6. 6. Tematem dyskusji tutejszych kół politycznych jest nagły wyjazd Henleina z Czechosłowacji. Dokąd pojechał, nie wiadomo. Jego zapowiedziany pierwotny wyjazd do Londynu na Zielone Święta nie doszedł na razie do skutku. Z tym większą więc uprzejmością utrzymuje się wersja, że Henlein pojechał do Hitlera do Berchtesgaden, a ponieważ jego zastępca dr Frank również nie jest obecny w Czechosłowacji, zdaje się nie ulegać wątpliwości, że obaj bawią w Berchtesgaden, naradzając się z Hitlerem nad sytuacją.

Pod znakiem zmiany stosunków polit. na Litwie.

W miejscowości Szwentibrastis dokonano uroczystego odsłonięcia pomnika powstańców z roku 1863. Pomnik został postawiony na wzgórzu, gdzie pochowano część poległych i rozstrzelanych powstańców.

Nalot samolotów na Francję.

Tuluza. W godzinach rannych pojawiło się na pograniczu 9 samolotów nieznanego pochodzenia, które 12 km od granicy zrzucały 10 bomb, wyrządzając różne szkody. Premier Daladier osobiście przeprowadził śledztwo na miejscu w sprawie tego tajemniczego bombardowania.

Na posiedzeniu rady ministrów we Francji postanowiono dokonać wzmocnienia armii kolonialnej jako czynnika obrony republiki francuskiej. W tym celu nastąpił powołanie pod broń 70 tys. rekrutów kolorowych. Dotychczasowy inspektor armii, gen. Buehrer (na rycinie), mianowany został szefem jej sztabu.

Docent Cywiński skazany, redaktor Zwierzyński uwolniony.

Votum separatum sędziego Rybińskiego.

Przed Sądem Apelacyjnym we Warszawie toczyła się sprawa odwoławcza doc. Cywińskiego za obrazę Marsz. Piłsudskiego, skazanego w pierwszej instancji na 3 lata więzienia oraz red. Zwierzyńskiego, w I instancji uwolnionego. Sąd Apelacyjny zmniejszył doc. Cywińskiemu karę do połowy z 3 na 1 1/2 roku z zaliczeniem aresztu prewencyjnego, uwolniono red. Zwierzyńskiego. Sąd Apelacyjny potwierdził. W motywach wyroku Sąd podał, że w osobie Marsz. Piłsudskiego znieważył doc. Cywiński naród i dlatego należy się mu kara, mając jednak na uwadze duże zasługi oskarżonego, położone w dziedzinie budzenia ducha polskiego, pracę na odcinku szkolnictwa, tajne nauczanie, tworzenie tajnych kół młodzieży w czasie okupacji niemieckiej i rosyjskiej, wyjazdy na teren Niemiec dla obrony Polaków przed germanizacją, pracę na polu literackim oraz z uwagi na jego chorobliwy stan nerwów, Sąd przyznał okoliczności łagodzące.

Sędzia Rybiński, zasiadający w komplecie, złożył votum separatum za uniewinnieniem oskarżonego. Brzmi ono: „Głosowałem za uchYLENIEM zaskarżonego wyroku i uniewinnieniem oskarżonego”. Wniosek obrony o tymczasowe zwolnienie oskarżonego Sąd odrzucił.

Sprzedawać wyroby tytoniowe będą mogli jedynie koncesjonariusze osobiście.

Jak podaje agencja „Kabel”, ukazał się w nowej ustawie o sprzedaży wyrobów tytoniowych przepis, w myśl którego inwalidom i osobom, t. zn. uprzywilejowanym, przyznano w zasadzie pierwszeństwo przy obsadzaniu punktów sprzedaży. Ma być jednak przestrzegana zasada, że punkty sprzedaży wyrobów tytoniowych muszą być prowadzone osobiście przez osoby, z którymi dyrekcja Monopoli zawarła odnośne umowy.

Duża fala nadużyć w woj. kieleckim.

Kielce. Województwem kieleckim wstrząsnęła nowa fala nadużyć. W Opocznie aresztowano 2 urzędników starostwa i 3 urzędników zarządu miejskiego. Sąd Okręgowy w Kielcach skazał wójta Gminy Zajączków Kowalka na dwa lata więzienia i sekretarza tej gminy na 1 rok więzienia z pozbawieniem praw na 5 lat za popełnione nadużycia finansowe. W Końskich został aresztowany agronom powiatowy, inż. Białecki, pod zarzutem pobierania łapówek przy wysyłaniu robotników na sezonowe prace do Niemiec.

Niezwykłe harce pioruna.

Ostatnio przeszła nad Szamotułami silna burza przy czym piorun uderzył w dom mieszkalny, stojący w otwartym polu. Piorun wycyzniał przy tym niezwykle harce. Wpadł najpierw do mieszkania Witkowiaków, oblać sufit, spalił firanki, przesunął się po szafie i zniszczył wiszące na niej ubranie, wyrwał narożnik ze ściennego lustera i po stłuczeniu szyby w zegarze oraz szyby w obrazie poraził Witkowiaka w nogi.

Oboje Witkowiakowie stracili przytomność.

Grom przeleciał następnie do sąsiadów i oblać izbę, strząsnął jeden z obrazów i uderzył w podłogę, pozostawiając w miejscu ujścia do ziemi głęboki lej.

Poza tymi drobnymi stratami i porażeniem Witkowiaka w nogi piorun większych szkód nie wyrządził.

Sieradz. We wsi Słomkowiec pow. sieradzkiego w czasie przelotnej burzy piorun uderzył w zagrodę Zajęca i zabił 18 letniego syna gospodarza, Józefa Zajęca.

Niebываły grad zniszczył plony.

W ub. tygodniu przeszła nad gminą Kościelelem w pow. pińczowskim niezwykle gwałtowna burza gradowa. Grad wielkości jaja kurzego pokrył w ciągu kilku minut powierzchnię 7 wsi kilkucentymetrową warstwą, niszcząc plony na przestrzeni około 600 ha.

klonego człowieka, który ją tak długo dusił, aż zadusił. Dopiero wtedy oprzytomniał i pochyliwszy się nad trupem, wołał ją po imieniu i pościągł za ręce. A wtem poczuł straszliwy ból w żołądku; zdawało mu się, jakby mu do żołądka gorący ołów wlewano; padł na ziemię, zachrapiał i wyzionął ducha...

W kilka dni potem otworzyła policja dom Fejtłowej i znalazła dwa trupy, obok siebie na ziemi leżące, a między szmatami sakwę ze złotem. Wytoczono śledztwo w tej sprawie, ale nie zdołano się niczego dowiedzieć.

Lud okoliczny opowiadał sobie, że diabeł zadusił Fejtłową i jej brata.

X.

W poczekalni doktora Włodzimierza Brody siedziało kilka osób, przybyłych po radę i pomoc do młodego lekarza. Każda z nich chciała jak najprędzej wejść do pokoju lekarza; jeden tylko człowiek siedział spokojnie na krześle, nie cisnąc się ani pchając. Zdawało się, jakoby miał cel w tym, ażeby być ostatnim. Twarz jego była chuda, zbledzona, a kto na niego spojrzał, musiał się domyślić, że zdrowym nie jest. Siedział,

Warunki bytowania Polaków w Niemczech.

Memoriał Zw. Polaków do mln. Fricka.

Berlin, 4. 6. Związek Polaków w Niemczech wysłał 2 bm. memoriał do ministra spraw wewn. dra Fricka, który stwierdza, że położenie ludności polskiej w Rzeszy po deklaracji z 5 listopada 1937 r. nie tylko się nie polepszyło, lecz przeciwnie znacznie pogorszyło, wobec czego prosi ministra o poczynienie odpowiednich kroków w celu poprawienia niemożliwych warunków bytowania.

Memoriał obejmuje zażalenie, odnoszące się do szkolnictwa, położenia gospodarczego, prasy, ustawy o zagrodach dziedzicznych, do spraw życia publicznego i stowarzyszeń polskich.

List z Kiełpin k. Lidzbarka.

(Dokończenie).

Najbardziej bolesną raną tutejszego „samorządu” jest wspomniana sprawa gminnej komisji rewizyjnej. Jakoś kiełpiński zarząd gminy ma to szczęście, że, jak długo istnieją gmina zbiorowa, nie odbyła się jeszcze ani jedna gruntowna rewizja roczna. Było w ciągu tych lat tylko parę rewizji dorywczych, które niedostatecznie przez zarząd gminy informowana rada gminna przyjmowała mylnie jako rewizję zamknięcia rocznego budżetu. Skład osobowy komisji rewizyjnej często ulega zmianie. Ostatnio po ustąpieniu zeszłego roku ze stanowiska przewodniczącego kom. rew. ks. Kowalkowskiego (którego na zebraniu budżetowym tak po kapralesku sfuknął inspektor Kukliński, kiedy ks. K. w sprawozdaniu rewizji dorywczej wykazał szereg braków), rada gminna wybrała p. R. Kisielnickiego z Ryńska. Na zebraniu 15 II. rb. insp. sam, p. Kukliński podał do wiadomości, że p. starosta nie zatwierdził wyboru p. Kisielnickiego i że należy znieść poprzednią uchwałę rady gminnej. Powody niezatwierdzenia p. Kisielnickiego podano radnym po zarządzaniu tajności obrad. (Dla ciekawości dodam, że według koncepcji insp. Kuklińskiego wójt „powinien mianować przewodniczącego komisji rewizyjnej... Mimo to radni ponownie (11. 3.) wybrali p. Kisielnickiego, ale jako zastępcę przewodniczącego (przewodniczącym ks. kur. Tislera z Waplerska, który zresztą wyboru nie przyjął). Ostatnio 17 maja na zebraniu rady pisarz gm. powiadomił radnych, że decyzyjnie p. wójta należy kandydaturę p. Kisielnickiego do kom. rewizyjnej oddać jako „sprzeczną z dobrem gminy”. Według oświadczenia pisarza gminnego, p. Karpika, „są dowody, że p. Kisiel. może zaszkodzić gminie”. (Przyypuszczam należy, że sam p. K. wyciągnął z tego powiedzonka odpowiednie konsekwencje...). Radni, którzy bardzo dobrze znają p. K. i go cenią, byli takim postawieniem sprawy mocno oburzeni. Krytyka stosunku władz do samorządu była tego rodzaju, że nie wszystko dałoby się tu powtórzyć. Kiedy mimo to (w międzyczasie miano podobno grozić nawet rozwiązaniem rady...) — po raz trzeci wysunęto kandydaturę p. K. (na przewodniczącego), pisarz gminy (ciężko on — nie wójt) w ogóle jej nie stawiał pod głosowanie, jeno z góry odrzucił. Silił się natomiast o przeforsowanie któregoś z osób zależnych, przede wszystkim kogoś z nauczycielstwa. W końcu udało się? wybrał na przew. kom. rew. p. Filipowski z Trzcielna (na zebraniu 15 II. rb. upadła ta sama kandydatura z umotywowaniem, że p. F. nie spełnia swych obowiązków wobec gminy).

Radni oczywiście z wielkim oburzeniem patrzają na te hocki klocki, jakie się wyprawia w działadzkim Kiełpinie z gminną komisją rewizyjną. Powiedziano wprost zarządowi, że boć się, by jego gospodarce dobrze się przyjrano. Zresztą krząta tu pogłoski, jakoby istotnie miał się ktoś z zarządu gminnego wyrazić, że p. Kisielnicki jest „za mądry” i za dużo wie.

Sprawa tutejszej komisji rewizyjnej jest w szczególności do tego stopnia ciekawa, że warto nią zaznajomić Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Ale cóż, jeżeli nawet N. I. K. nie dopisuje... Trzeba więc czekać na generalną czystkę, którą przeprowadzi przyszła władza narodowa.

Na ostatnim zebraniu rady omawiano także sprawę reparaacji i malowania płotów w myśl zarządzenia p. premiera. Radni, uznając w zasadzie słuszość podobnego nakazu, podkreślali wszakże niesłychanie ciężkie położenie tut. obywateli. Niejedni nie ma nawet dosłownie kawałka chleba dla siebie ni dla dzieci, więc jak może władza od niego jeszcze żądać malowania płotów. Trzeba czekać lepszych czasów. Przecież troska o dzieci i o chleb jest ważniejsza, a w tym władza powinna dopomóc. Na to oświadczył z urzędu pisarz gminny, p. Karpik: „Nie mogą panowie żądać, żeby rząd się starał o dzieci. Tu chodzi o płoty! Przecież to ładnie wygląda!”

Na tymże posiedzeniu domagano się w końcu także, by wreszcie i w kiełpińskim biurze gminnym zawieszono krucyfik na ścianie ponad orłem, bo dotąd w kancelarii tut. zarządu gminnego nie ma symbolu chrześcijańskiego. Może też dlatego w naszej gminie nie wszystko idzie po Bożemu, jeno często z piorunami i z cholera...

Dotychczas w tym liście nie poruszano. Można by całą całość napisać. Tymczasem „tylko tyle”. (nd)

Książęce Dziecko.

Powieść.

26)

(Ciąg dalszy).

Brat nie odpowiedział ani słowa, lecz zapaliwszy świecę, zaczął zjadać i zapijać. Ona, położywszy się pod piecem, niby spała, ale od czasu do czasu otwierała oczy i przenikliwie patrzyła na pijącego.

Gdy tenże jeść przestał, a w głowie mu się kręcić zaczęło, przypomniał sobie o pieniądzech. Porwawszy się z siedzenia, zawołał:

— Gdzie schowałaś pieniądze?

I jakby chcąc sobie dodać odwagi do tego, co zamierzał, wypił resztę wódki z butelki.

— Oddaj pieniądze! — zawołał, zbliżając się ku niej.

Ona ani się nie poruszyła.

— Ha, to ty nie chcesz się podzielić? — zawrzeszczał i rzuciwszy się na nią, schwycił ją za gardło obiema rękoma. Ona zaczęła się bronić, lecz nie mogła przemocem pijanego, a rozwście-

zwiesiwszy głowę. Od czasu do czasu rzucał tylko okiem po obecnych; raz spojrzał także przez okno i spostrzegł, że okno to wychodziło na podwórze.

Gdy wszyscy obecni wyszli, wszedł i on do lekarza i rzekł:

— Nazywam się Antoni Begnier i cierpię już od dawna na piersi.

Dr Włodzimierz zrewidował go dokładnie i przekonał się, że ma chore płuca. Siadł przeto do stołu i napisał mu receptę. Odebrawszy receptę, wyszedł chory od lekarza, a wzięwszy kapelusza, opuścił poczekalnię. Tam spostrzegł, że klucz tkwił w drzwiach na zewnątrz i nie namyślając się długo, wyjął go i schował do kieszeni.

Ponieważ dzień był pogodny, postanowił Włodzimierz, po załatwieniu się z pacjentami, pójść na przechadzkę. Gdy wychodził, spostrzegł, że klucza od drzwi pierwszego pokoju nie ma. Mimo szukania nie zdołano go znaleźć. Karol poradził tedy zawołać ślusarza, aby nowy klucz dorobił. Ślusarz powiedział, że lepiej inny zamek przykręcić, bo może być, że jaki złodziej go ukradł, aby przy stosownej chwili zakraść się do lekarza. (C. d. n.)

Odbiór bekoni w Lubawie

odbędzie się w poniedziałek, dnia 13 bm. o godz. 5 rano jak następuje: Byszwałd, Kazanice, Zielkowo, Gierlot-P, Rozental, Czerlin, Lubstyniek, Złotowo, Wałdyki, Grabowo, Rumienica, Rumian, Ostaszewo, Klepiny, Jegła, Zajczkowo, Swiniar, Tuszewo, Grodziczno, Omule, Prątnica, Zwiniar, Lubawa, Rakowice, Samplawa, Targowisko.

Odbiór bekoni w Nowym Mieście

odbędzie się w poniedziałek, dn. 13 bm. o godz. 5 rano jak następuje: Kamlonka, Tylica, Zajczkowo, Rakowice, Bratian, Mikołajki, Wielkie i Małe Bałówki, Wawrowice, Samplawa, Kurzętnik, Bagno, Radomno, Nowy Dwór, Niem. Brzozie, Jamielnik, Skarlin, Gryżliny, Lekarty, Gwiżdżiny, Mroczno, Nowe Miasto, Marzęlice. Zapotrzebowanie na spędach duże. Zwraca się uwagę na wczesny dojazd.

Instruktor Hodowlany.

Dla członków Okręgowego Związku Producentów Trzody Chlewnej.

Okręgowy Związek Producentów Trzody Chlewnej w Nowym Mieście Lub. podaje do wiadomości, że wobec informacji uzyskanej przez komisję Związku, w Starostwie Powiatowym Lubawskim, członków Kół Prod. Trzody Chlewnej odstawiających swe bekony kontraktowe na stacje załatwiania w Lubawie i Nowym Mieście Lubawskim i Riskapcu, **nie obowiązują opłaty targowiskowe.** Okręg. Zw. Producentów Trzody Chlewnej w Nowym Mieście.

WIADOMOŚCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 8 czerwca 1938 r.

Kalendarzyk. 8 czerwca, środa, † S. dz. Med.

9 czerwca, czwartek, Felicjana.

Wechód słońca g 3 — 18 m. Zachód słońca. g 19 — 52 m.

Wechód księżycy g 1 — 47 m. Zachód księżycy g. 15 — 11 m.

Płatność podatków w czerwcu.

W czerwcu płatne są następujące podatki: do dnia 15 czerwca rb. — I rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za 1938 r., przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe; do dnia 15 czerwca zaliczka kwartalna (za I kwartał 1938 r.) na podatek przemysłowy od obrotu, w wysokości co najmniej 1,5 kwoty podatku, wymierzony za 1937 r. przez przedsiębiorstwa, nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych; do dnia 25 czerwca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1938 r. w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w maju 1938 r., — przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I — V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe; do dnia 30 czerwca — I rata (półroczna) podatku od nieruchomości za 1938 r.

Ponadto płatne są w czerwcu zaległości, odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w czerwcu 1938 r.

Trochę więcej umiaru panowie myślni!

Rozpoczął się sezon polowania na kozły.

Polsk. Zw. Łowiecki przypomniał myślnym, że sezon polowań na kozły zaczął się w tym roku z dniem 1 czerwca i trwać będzie do 30 września. Ze względów hodowlanych i poprawy jakości tej pięknej zwierzęcy i zdobyci naszych łowisk, najgoręcej apeluje się do wszystkich myślnych, aby przy odstrzale tej zwierzęcy kierowali się następującymi zasadami: przede wszystkim przy odstrzałach uwzględnić trzeba stosunek płci i odstrzelić tylko nadmierną ilość kozłów (stosunek powinien wynosić 1:1 i 1:2); odstrzalić dokonano należy według góry ustalonego planu, który powinno się robić zimą pora, gdyż wówczas łatwiej jest obliczyć ilość sarn w łowisku; nie odbijać przed rują i podczas rui najlepszych sztuk, dobrze rozwiniętych o silny poroż, natomiast przed rują należy odstrzelić degeneraty, słabo rozwinięte o anormalnym porożu, które nie mają przed sobą żadnej przyszłości i nie nadają się na reproduktorów. (Ruja zaczyna się około 15 lipca i trwa po 15 sierpnia); odstrzalić t. zw. „granicznych” kozłów dokonano należy po porozumieniu się z sąsiadem oraz ustaleniu z nim, kto, jakiego kozła może odstrzelić. Przez nieplanowy odstrzał „granicznych” kozłów, doprowadzić możemy nasze łowiska i stan sarn do ruiny.

Z miasta i powiatu

Wystawa obrazów.

Nowe Miasto. Przypomniano, że dziś w środę, 8 bm. otwarta została 2 dniowa wystawa obrazów-oryginałów prof. Akademii Sztuk Pięknych oraz najwybitniejszych artystów malarzy takich, jak np. Kossaka, Wyczółkowskiego, Fałata, Arantowicza, Słemińskiego, Gersona, Hofmanna, Tetmajera.

Będziemy więc mogli, zwiedzając wystawę, przeżyć miłe chwile wśród piękna, poznać sztukę ostatnich dziesięć lat i wyrobić sobie pogląd na twórczość polską w tej dziedzinie. Przystępna cena wstępu, bo zaledwie 50 gr, umożliwi wszystkim zobaczyć wystawę.

Imprezy Polsk. Białego Krzyża.

Nowe Miasto. Pierwsze święto Zielonych Świąt stało pod znakiem imprez PBK. O godzinie 12 w południe koncertował najpierw zespół orkiestry wojskowej na Rynku. Odbiła się też krótka sprzedaż kwiatków, kwestarki musiały jednak z niej zrezygnować z tego powodu, iż jednocześnie odbywała się zbiórka uliczna na PCK. Liczne rozrywki czekały na publiczność w parku miejskim. Nowy właściciel restauracji parkowej odnowił lokal, sądzimy też, iż pod jego kierownictwem stanie on na właściwym poziomie. Publiczność bawiła się w parku wcale wesoło aż do zmierzchu. Następnie udano się na bezkosztowe gry do sali „Hotelu Centralnego”. Całość — udana, nie tylko z powodu zapobiegliwości organizatorów z p. dr. Komassową na czele, lecz również dzięki pięknej pogodzie. Sądzimy, iż nienajmniejszym zyskiem zdoła się zasilić fundusz oświaty żołnierza.

Zakończenie akcji dożywiania dzieci.

Nowe Miasto W dn. 31 ub. m. zgromadziła się dziesiątka szkoły powazecznej, dożywiana staraniem Miejskiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży w halli gimnastycznej szkoły powazecznej na zakończenie dożywiania. Młodzież szkolna zebrała się w ilości 250 uczniów i uczennic. Obecni byli również insp. szkolny, p. mgr Pletz, kierownik szkoły p. Wasyluk, grono nauczycielskie i panie, zajmujące się dożywianiem. Do zebranych przemówił krótko p. burm. Wachowiak, który zobrazował akcję dożywiania i podziękował

wał wszystkim za poniesione trudy w urzeczywistnieniu zobowiązań, p. kier. Wasyluk zaś p. Burmistrzowi oraz członkom Komitetu za ich starania. Po wzniesieniu okrzyków na cześć Najjaśniejszej Rzplitej oraz pań, które współpracowały w akcji dożywiania, odśpiewano Hymn Narodowy. Na zakończenie obdarowano każde dziecko słodyczkami.

Egzamin dojrzałości w Państw. Gimnazjum w Nowym Mieście Lubawskim.

Nowe Miasto. W ub. sobotę ukończono ustaty egzamin maturalny w tut. gimnazjum, podczas gdy pisemny odbył się w dniach od 2 — 7 maja. Egzamin w obu swych częściach odbył się pod przewodnictwem dyr. zakładu, p. dra Stanisława Komassy.

Komisja przyznała świadectwa dojrzałości następującym maturzystom: Adranowski Jerzy, Bendix Helmut, Brosza Alfons, Brzozowski Feliks, Chudziński Stanisław, Czarkowski Zygmunt, Jarzecki Henryk, Kistelnicki Roman, Kopański Edward, Kowalkowski Jan, Kozłowski Henryk, Kozłowski Kazimierz, Mallazewski Franciszek, Mełnicki Jan, Mielski Leon, Mówiński Jan, Niesiołowski Apollinary, Orlikowski Leon, Piotrowski Tadeusz, Przeradzki Klemens, Przeradzki Leon, Sasz-Jaworski Bogusław, Steege Helmut, Wielgomas Kazimierz, Zumboch Witold, Nowaczykówna Stanisława, Nowaczykówna Helena, Zyturówna Maria.

Ceny targowe.

Nowe Miasto. Na ostatnim targu we wtorek, 7 bm. płacono za bekony ctr. 39 zł, tłuste ctr. 40—45 zł, prosięta para 30—35 zł, masło pół kg. 1,50 zł, jajka mdl. 1,—, kalfory 50 gr, szparagi pół kg. 30—40 gr.

Sukces „Pogoni” nowomiejskiej.

W drugie święto Zielonych Świąt odbył się mecz piłki nożnej pomiędzy KS „Pogon” (Wąbrzeźno) i miejscową „Pogonią”. Niemal sukces odnieśli gospodarze, wygrywając spotkanie w nieoczekiwanie wysokim stosunku — 6:0. Wyróżnił się szczególnie świetną grą w ataku E. Dąbrowski.

Spłoszenie się konia.

Nowe Miasto. P. Jan Makowski pozostawił ostatnio koło zakładu mistrza rzeźn. p. Szudzińskiego (ul. Sobieskiego) konia z furmanką. Konię się spłoszył i pobiegł błyskawicznie przez Rynek, na którym uderzył o dom p. Morena i Jankowskiego tak silnie, iż spadła jedna z rynien. Następnie spłoszony koni biegł ulicami: 19 Stycznia i Jagiellońską. Zatrzymano go dopiero w pobliżu majątku Marianowo. Szczęściu należy przypisać to, iż nie groźnego się nie stało.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Lubawa. We wtorek, dnia 31 maja rb. odbyło się w sali gimnazjum miejskiego posiedzenie Rady Miejskiej.

W punkcie 1 na porządku obrad było wprowadzenie przez p. przewodniczącego w miejsce p. Zapolskiego w urząd radnego p. Szczep. Tułodzieckiego i zobowiązanie go do pełnienia obowiązków radnego przez podanie ręki. W punkcie 2 R.M. przyjęła do wiadomości dekret Wydz. Powiatowego z dn. 24. 5. 38 o niezatwierdzeniu uchwały R.M. z d. 5. IV. 38 w przedmiocie zażądania pożyczki w wysokości 60 000 zł z Komunalnego Funduszu Pożyczkowego-Zapomogowego. Przewodniczący rada uchwalila większością głosów wnieść odwołanie z tym, że pożyczkę tę załącza się w każdym razie na ulepszenie Elektrowni Miejskiej, jeżeli nie na zakup nowej maszyny, to w takim razie na uruchomienie agregatu w mylnie p. Kastrana w Kaczkowice i na budowę linii z Kaczkowice do Lubawy. W punkcie 3 p. Burmistrz referował, że na skutek zarządzenia władz nadzorczych, powołano tak jak w miastach całej Polski, komisję sanitarno-estetyczną. Na podstawie sporządzonej przez komisję Zarząd Miejski wydawać będzie zarządzenia w kierunku budowania nowych parkanów jak również i ich pomalowania. W punkcie 4 przyjęto do wiadomości pismo p. Wojewody Pom. z d. 15. III. 38 r., upoważniające Zarząd Miejski do sporządzenia planu zabudowania m. Lubawy. W planie zabudowania ujęte zostaną także tereny, położone obecnie na terenie gminy zbiorowej Lubawa-wieś. W punkcie 5 przyjęto do wiadomości pismo p. Burmistrza m. Lubawy z d. 16. IV. 38 r., wystosowane do p. Przewodniczącego Wydziału Pow. w Nowym Mieście, na mocy którego zapotrzebowano kredytu na inwestycje miejskie na rok 1938-39 w kwocie 162.000 zł. W komunikatach Zarządu Miejskiego podaje p. Burmistrz m. in., że wybory uzupełniające w miejsce p. Zapolskiego odbędą się prawdopodobnie w drugiej połowie czerwca, sprawę oplat bekoniowych załatwia z odpowiednimi czynnikami rolniczymi i władzami nadzorczymi. Zarząd M. przystępuje obecnie do ulepszenia wodociągów przez zakupienie drugiego agregatu pompowego i kompresora z motorem, wybudowania drugiego zbiornika betonowego na 100 m³ oraz przez naprawienie basenu ciśnieniowego, który otrzyma nową pokrywę.

W wolnych głosach przemawiali p. Truszczyński, p. Lamparski i p. Potrykus, którzy poruszyli sprawy aktualne, na co p. Burmistrz służył wyjaśnieniami. Na tym posiedzenie zakończono.

Z sali sądowej.

Lubawa. Wyrokiem Sądu Grodzkiego z dnia 1 bm. został skazany: Ruciński Bron. z Ostaszewa za kłusownictwo na 1 m. aresztu, Rucińska Paulina z Ostaszewa za przyjęcie sarny na 2 tyg. aresztu, Wesoła Józef z Grodziczna za kłusownictwo na 2 m. aresztu, Rutkowski Marcell z Nowego Zielunia za kradzież na 1 m. aresztu, nielet. Godziński Antoni i Zieliński Tadeusz z Lubawy za usunięcie rzeczy z pod zajęcia na 2 tyg. aresztu, nielet. Bienkowski Wacław z Rumianka za kradzież skazany na upomnienie, Lehman Wincenty z Trzcina za zmuszanie skazany 1 tydz. aresztu, Dudalski Józef z Wony za usunięcie rzeczy z pod zajęcia na 8 m. więzienia, Dudalska Tekla za usunięcie rzeczy z pod zajęcia na 3 m. aresztu.

W sprawie strajku w Lubawie

wyjaśniamy, iż robotnicy nie okupowali terenu robót, lecz znajdowali się w pomieszczeniu, które służyło im za mieszkanie. Nie zostali również usunięci przez policję.

Wypadek motocyklowy.

Nowe Miasto. W ub. piątek rano uległ katastrofie motocyklowej w pobliżu Sumina pp. Edm. Jankowski i Jan Karczewski z Nowego Miasta. Kierowca p. Karczewski nie uległ poważniejszemu obrażeniu, natomiast p. Jankowski doznał przecięcia czoła nad skronią, zdrażnił na twarzy i okaleczenia ręki. Motocykl jest zniszczony. Ofiarom katastrofy udzielił pomocy p. dr. Marcinkowski z Biskupca, który odwiózł uczestników wypadku do Nowego Miasta. Na szczęście obrażenia p. Jankowskiego nie okazały się zbyt groźne i został on już oddany opiece domowej.

Zabawa — festyn ludowy.

Ląkorz. W niedzielę, dnia 12 bm. odbędzie się w Ląkorzu wielka zabawa letnia przy współudziale wszystkich miejscowych organizacji i dziatwy szkolnej. Organizatorzy zabawy czynią wszystko, by impreza wypadła jak najokazalej. Doborowa orkiestra, występ Chóru „Cecylia”, produkcje dzieł szkolnych, moc niespodzianek i urozmaicenie niewątpliwie przyczyni się do tego, iż obywatelstwo Ląkorza i okolicy liczy wzięcie udziału w tej zabawie, tym bardziej, iż Komitet przeznaczył czysty dochód z imprezy na pomoc dla biednych dzieci.

Zebrania Stronnictwa Narodowego w obwodzie nowomiejskim.

Bratian. W sobotę, dn. 11 bm. o godz. 20 (8 wiecz.) odbędzie się zebranie koła Str. Nar. w zwykłym lokalu zebrań.

Chroście. W niedzielę, dn. 12 bm. o godz. 17 (po zebraniu kółka rolniczego) odbędzie się zebranie miejscowego koła SN.

Przybędą delegaci Zarz. Pow. SN. Na obu zebraniach rozpatrywać się będzie ważne sprawy organizacyjne. Przyjmuje się także zapisy nowych członków.

Zarząd Powiatowy SN.

Z Fomorza.

Zarząd Obwodu Powiatowego LOPP w Dziadówce

podaje do wiadomości, że termin składania podań o przyjęcie do Szkoły Podchorążych Lotnictwa upływa 20 czerwca br. Osoby zainteresowane mogą się zwrócić po informacje do Zarządu tut. Obwodu (Starostwo — Wydz. Wojskowy), wzgl. do Zarządu Miejskiego w Lidzbarku.

Za polsko-chrześcijańskie pieniądze wysyła się Żydów za granicę.

Dziadówko. Na ostatnim zebraniu kupców samodzielnego ostry protest przeciwko popieraniu Żydów przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie. Na zebraniu tym odczytano artykuł umieszczony w czasopiśmie „ABC” z 25 maja br., — w którym m. in. czytamy: „Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie wysyła za pieniądze polskich, chrześcijańskich organizacji kupieckich Żydów dla nawiązania stosunków handlowych z zagranicą. Tak więc wrócił ostatnio ze Stanów Zjednoczonych Am. Półn. naczelnik Wydziału handlu zagranicznego IPH w Warszawie p. „Henryk” Taubenfelc. Pan T. wyjeżdża wkrótce jako reprezentant Izby do Afryki. Również jako przedstawiciel Izby bawił w Australii, a obecnie w Ameryce Półn. Zyd Felc, który w podróży powrotnej odwiedzi w celach handlowych Indie Holenderskie i Angielskie. Na cele podróży p. Felca Izba wyasygnowała 50 tys. zł”.

Kupiectwo dziadówskie wyraża zdziwienie, że Izba posługuje się Żydami, w Polsce zapewne nie brak fachowych sił pochodzenia aryjskiego. Jak Izba na protest ten zareaguje — o tym Czytelników naszych poinformujemy.

Czy Żydzi taniej sprzedają?

Lidzbark. Oto mały przykład. Jeden z tut. mieszkańców zamierzał kupić u Żyda parę gumowych zelowek, a takie same kupił następnie w składzie chrześcijańskim p. Czaplńskiego (ul. Zamkowa) o 50 gr taniej. Dalej z niezrozumiałym uporem kupuje piękne fatałaszki od Żydów, które w użyciu wzgl. praniu rozlatują się w strzępy. Takich faktów było i jest niemało. Czy nie wstyd wam, nadobne panie, w ten sposób przecież sami siebie oszukujecie.

A kwestia z obuwiem! Twierdźcie panie, że chrześcijanina nie można takiego lub owego obuwać kupić, bo się nie podoba, co jest zazwyczaj bezpodstawnym tylko wykrętem. Toteż nie masz żadnego usprawiedliwienia dla tych, którzy u Żyda kupują. — Są to zdraycy sprawy narodowej.

Program

zawodów sportowych i strzeleckich Obwodu P. W. Brodnica w dniu 12 czerwca 1938 r.

- Godz. 8,00 Przyjazd zawodn. i zawodniczek do Brodnicy
- 9,00 Zbiórka wszystkich zawodników i zawodniczek na dziedzińcu szkoły powazecznej w Brodnicy, zdanie raportu, przegląd i odmarsz na nabożeństwo do kościoła garnizonowego.
- 11,00 Defilada na Rynku przed władzami.
- 11,10 Odmarsz oddziałów sferderowanych na strzelnicę garnizonową do zawodów strzeleckich (odmarsz natchemiasz po defiladzie z rynku).
- 12,00 Obiad — zawodnicy w strzelanicy spożyją obiad na strzelnicy garnizonowej, który zostanie dowieziony z kuchni polowej.
- 13,00 Zbiórka zawodniczek i zawodników konkurencyj lekkoatletycznych i gier sportowych na stadionie sportowym, sprawdzenie list.
- 13,45 Zbiórka na stadionie zespołami powiatowymi i przygotowanie się do defilady.
- 13,50 Defilada zawodniczek i zawodników oddział. powiatowymi.
- 14,00 — 18,30 Zawody sportowe.
- 18,30 Zbiórka zawodników.
- 18,35 Zdanie raportu i przemówienie oraz rozdanie nagród.
- 19,00 Zbiórka zespołami powiatowych, kolacja, następnie odmarsz na stację kolejową.

Kom. Pow. Przysp. Wojsk. (—) J. Duleba, kapitan.

RUCH TOWARZYSTW

Bacność, Westfalezy!

Nowe Miasto. Zebranie Koła Związku Obrony Praw Górnicza Westfali i Nadrenii na powiat lubawski odbędzie się w niedzielę, dnia 12 bm. w lokalu p. Serożyńskiego w rynku zaraz po sumie, tj. o godz. 12 i pół. O liczny udział prosil Zarząd.

Uwaga! Prywatni wierzyciele długów rolniczych.

W piątek, dnia 10 czerwca 1938 r. o godzinie 10-tej odbędzie się w lokalu p. Chełkowskiego w Nowym Mieście ostatnie zebranie informacyjne przed definitywnym odjazdem delegacji na audyencję do czynników miarodajnych w Warszawie.

Wzywa się zatem wszystkich zainteresowanych do gremialnego stawienia, a pp. Członków Komitetu uprasza się o złozenie na powyższym zebraniu kwot zebranych na koszty wyjazdu i pobytu delegacji w Warszawie.

Za Komitet prywatnych wierzycieli długów rolniczych Ziem Zachodnich (—) Szezerbicki.

ZEBRANIA KOLEK ROLNICZYCH

Bratian. Zebranie Kółka Roln. w Bratianie odbędzie się w dniu 12 bm. o godz. 16 w szkole powazecznej. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy, m. in. sprawa uroczystości wręczenia karabinów maszynowych wojsku, wobec czego uprasza się o liczne przybycie wszystkich członków jak i nie członków KR. Zarząd.

Zwołanie nadzwyczajnej sesji Sejmu i Senatu.

Zarządzeniem P. Prezydenta zwołany został Sejm i Senat na sesję. Zgodnie z regulaminem pierwsze czytanie przedłożenia rządowych będzie wyznaczone na nadchodzący piątek, 10 bm.

Zderzenie auta z motocyklem w Grudziądzu.

W piątek po poł. na zbiegu ul. Mickiewicza i Sienkiewicza w Grudziądzu nastąpiło zderzenie auta kupca Korzeniewskiego Witolda z Grudziądza z motocyklem p. Smeicha z W. Wełcza, na którym znajdował się jeszcze 17-letnia p. Krupińska. Motocyklista i jego towarzyszkę odnieśli poważne okaleczenia.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie. Czwartek, 9 VI. 6.15 Audycja poranna. 11.00 Audycja dla poborowych. 11.40 Muzyka polska po Chopinie — pora-

nek muz. dla gimnazj. 12.03 Audycja południowa. 15.15 Planety — Ich przeszłość i przyszłość — pogad. dla dzieci. 16.00 Zespół harmonistów Englarda „Czwórka Radiowa”. 16.45 Wakacje rodzinne — pogad. 17.00 Muzyka tan. 18.10 Płyty. 18.30 Zatruty lipiec — Teatr Wyobraźni — słuch. 18.55 Arle i plesni w wyk. Myszkowskiego. 19.25 Aen te kobiety... — koncert rozrywkowy. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 Piosenki dawnych czasów. 22.00 Koncert kameralny.

Piątek, 10 VI. 6.15 Audycja poranna. 11.00 Audycja dla poborowych. 11.15 Audycja dla szkół. SOS — słuch. 11.40 Śpiewa Charles Kullmann. 12.03 Audycja południowa. 15.15 Na drodze mlecznej — pogad. dla dzieci. 16.00 Koncert popularny. 16.45 Gdzie srozbijemy namłoty — pogad. 17.00 Muzyka tan. 18.00 W ogniu ciągłych wybuchów — pogad. 18.10 Recital fortep. Wielhorskiego. 19.00 Grandioso — aud. muz. 20.15 Audycja dla wsi. 20.30 Europejski koncert jugosłowiański. 21.55 Popularne suity.

Program Polskiego Radia S. A. Kozłowiec Pomorska w Toruniu. Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw. Czwartek, 9 VI. 8.10, 11.40, 13.00, 17.15 Płyty. 8.55 Wład. z Pomorza. 15.30 Urok Głajska — pogad. 15.40

Pogad. społ. 17.00 Fragment ze zwierciadła morza — J. Conrad. 17.50 Wład. sport. z Pomorza. 21.00 Pogad. roln. Piątek, 10 VI. 8.10, 11.40, 13.00, 17.05 Płyty. 8.55 Wład. z Pomorza. 17.00 Dokąd jechać w święto? 20.15 Rozmowa ze słuchaczami. 21.55 Wład. sport. z Pomorza. 22.00 Muzyka jazzowa — reportaż muz. Poza tym transmisje z innych polskich stacji.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Płacono w złotych kg za 100			
	Posnań, 7. 6.	Bydgoszcz, 3. 6.	
Zyto	21.50—21.75	21.50—21.75	
Pszonica	25.00—25.50	24.75—25.25	
Jęczmień	17.50—18.00	17.25—17.50	
Owies	18.75—19.25	18.25—18.75	
Otręby żytnie	14.50—15.50	14.25—15.00	
Otręby pszenne grube	15.25—15.75	15.25—16.00	

Za redakcją odpowiedzialny: Józef Zieliński w Nowym Mieście Lub. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w saktadzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśmie, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

Hasłem dzisiejszego dnia jest MOTORYZACJA KRAJU

Koncesjonowane Kursy Samochodowe i Motocyklowe KAZIMIERZA MIELNIKA w BRODNICY

rozpoczną się w najbliższym czasie dla amatorów i zawodowych.

UWAGA: Amatorzy mogą uzyskać pozwolenie od 16 lat.

Nauka odbywa się na nowoczesnym samochodzie. Zapisy przyjmuje i informację udziela

FIRMA AUTO-STOP A. BIAŁACHOWSKI
BRODNICA, ul. Mazurska 14 — tel. 120

Wszystkim, którzy okazali nam szczerą współczucie oraz oddali ostatnią przysługę ukochanej naszej Zmarłej

Marii Licznarskiej

zwłaszcza Przewiel. Duchowieństwu, Kat. Stow. Kobiet, Krewnym, Przyjaciółkom i Znajomym składamy serdeczne

„Bóg zapłać“

Rodzice i rodzeństwo

Lubawa, w czerwcu 1938 r.

Sygnatura Km. 31388, 108137, 28388.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowym Mieście Lubawskim, Alfons Ligmann, mający kancelarię w Nowym Mieście Lubawskim, ul. Pod Lipami Nr 18, na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 czerwca 1938 r. o godz. 16 w Nowym Mieście Lub., ul. Kazimierza 1, odbędzie się I sza licytacja ruchomości, należących do Bronisława i Jadwigi Tuchewiczów, składających się z: 1 ściany lustrzanej, składającej się z 3 lusterek w ramach, 2 szafek, 3 płyt marmurowych i 4 szafek, 3 foteli fryzjerskich, 4 krzesel, 1 umywalni fryzjerskiej z miską i płytą marmurową, 1 parawanu, 1 ściany drewnianej, 1 ściany częściowo oszklonej, 2 lamp elektrycznych kompletnych i 1 szafy oszklonej na łączną sumę zł 518.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Nowe Miasto Lub., dnia 27 maja 1938 r.

Komornik: (—) Ligmann

Do akt. Nr Km. 109437.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Działdowie, zamieszkały w Działdowie, na zasadzie art. 602 KPC obwieszcza, że w dniu 14 czerwca 1938 r. od godz. 14 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Jerzego Nechwili w Zabalinach, pow. Działdowo, składających się z: 1 biurka, 6 foteli, 2 luster, 2 kanap, 1 stołu, 5 krzesel, 5 podstaw z drzewa i marmuru, 1 bufetu, 1 regalu, 1 wieszaka, 1 etażerki, 1 nakrycia na stół, 1 figury Mickiewicza i 1 figury Krasińskiego oszacowanych na łączną sumę 843 zł, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Działdowo, 23 maja 1938 r.

Komornik Sądu Grodzkiego (—) Paweł Stodolny

Codziennie świeżo palona kawa na maszynie najnowszego systemu

Najwyborniejsze gotowe mieszanki kawy ziarnistej:

Popularną	1/2 kg	zł 1.00
Domową	1/2 „	zł 1.10
Ekonomiczną	1/2 „	zł 1.20
Mokka	1/2 „	zł 1.25

POLECA

Fa STANISŁAW ROST
NOWE MIASTO LUBAWSKIE

Telefon 36

Rynek 23

Kupujcie losy do 42 Loterii Klasowej

tylko w chrześcijańskiej kolekturze

J. Bułki w Brodnicy

księgarnia w Ryнку

Części

do kosiarek

i żniwiarek wszelkich typów dostarcza po najtańszych cenach

„UNIA” sp. akc. Brodnica

Kafle

w najnowszych kolorach i desenjach oraz cegłę szamotową i okucia do plecy

poleca bardzo korzystnie

T. KOZICKI
BRODNICA, Hallera 17

Patent-Castrol „X. S.”

Olej samochodowy

o wybitnie wysokim gatunku i wyjątkowej odporności na wysokie temperatury.

Srednio gęsty:

Blaszanki	1/4	gall. amer.	zł 8,25
„	1/2	„	„ 14,50
„	1	„	„ 27,00
Garażówki stalowe	5	„	„ 120,00

POLECA

Fa STANISŁAW ROST

zastępstwo na

Nowe Miasto Lub. (i okolice)

Próżne naczynia Patent-Castrol napełnia się oryginalną pod gwarancją oliwą Patent-Castrol.

Ostatnie nowości:

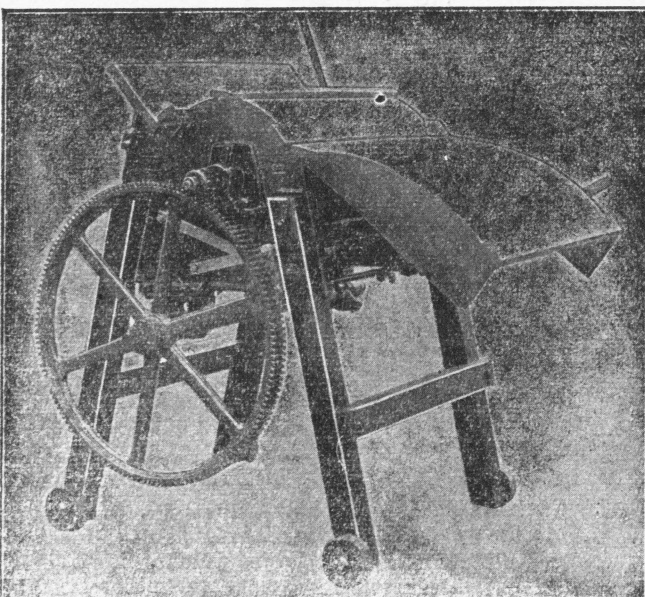
Kąpielowe kostiumy

Bieliznę sportową męską

Bieliznę „Bechera“

POLECA w DUŻYM WYBORZE

I. Kolasińska, Brodnica
Rynek 9.

Sprzedaż maszyn rolniczych

manete, siewczarki, młóczarki różnego gatunku

wialnie i rowery

po bardzo niskich cenach poleca

Firma J. GARSTKA, Brodnica.

Z dnieniem 1. 6. br. OTWORZYŁEM

warsztat blacharsko-dekarski w Działdowie

przy ul. Piłsudskiego 19 — obok p. Szolce

Pracę wykonuję fachowo i tanio.

Proszę o łaskawe poparcie

Józef Hermann

Za okazane nam dowody życzliwości w dniu naszego ślubu, szczególnie Chórowi Kościelnemu, również wszystkim nam życzliwym za nadesłane życzenia składamy na tej drodze nasze najserdeczniejsze

„Bóg zapłać“

Stanisław Szczygłowski z żoną z domu Marchlewska

Niem. Brzozie, w czerwcu 1938 r.

Tapety

wielki wybór najnowszych deseni

Farby

Pokosty

Lakiery

Pendzle

Szablony

K r e d e

po leca

Nowa Drogeria

właśc.

Wacław Truszczyński

LUBAWA, ul. Zamkowa

Telefon 37

Dziś hejnał

24 godzina!

Chcąc sprawdzić czas,

To obowiązkiem każdego

kupować

ZEGARY — ZEGARKI

i BUDZIKI

w firmie chrześcijańskiej

Kaz. Topolewskiego

Lidzbark, Nowy Rynek 1.

Niske ceny — Wielki wybór

jak: biżuteria, platery, ślubne

obrączki, prezenty weselne i t. d. Specjalność

wielki wybór w okularach

i szklach zapasowych, także wszelkie przybory muzyczne.

Fachowy warsztat

reparacyjny.

Po niższych cenach

polecam

oryginalne

OLEJE

samochove

Gargoyle Mobiloll

J. Cieszyński

drogeria

Nowe Miasto Lubawskie

Tel. 62 Rynek 7

Drzewo opałowe

Gromady zdatne na płyty itp.

sprzedaje

Majątek Cibórz, p. Lidzbark

W niedzielę, 12 czerwca rb. odbędzie się

poświęcenie sztandaru

K. S. M. z. w Gwiżdżinach o godz. 2 na boisku szkolnym, po czym nastąpi

zabawa taneczna, nad jeziorem p. Ptaszyńskiego.

O liczny udział prosi

Zarząd

Od zaraz potrzebna samodzielna starza

dziewczyna

na gospodarstwo.

Dembicki, Lubawa

wybudowanie.

Potrzebny

chłopak

do koni od zaraz.

Hejka, Skarlin

Poszukuję

kołodzieja

(samotny) od zaraz.

Zuralski, Wałdyki

p. Rożental

Murarze

potrzebni. Zgłosić się przebudowa seminarium u kierownika robót Lubawa.

Gospodarstwo

13 mrg. od zaraz na sprzedaż.

Patalon, Mroczenko

2 pokoje

z kuchnią do wynajęcia

Łożyński, zegarmistrz

Nowe Miasto

Skład

kolonialny (dobrze prosperujący) w dużej wsi kościelnej pow. brodn. sprzedam. Cena wg. ugody.

Oferty „Drwęca”, Brodnica

Maj. Taborowizna

5 ma jeszcze około

15 mórg trawy

na sprzedaż.

Wiadomość we dworze.

FORMULARZE

poleca

Księgarnia „Drwęca.”